

MESAČNÍK MICHALOVSKO-KOŠICKEJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

PRAMENŇ

Ročník X

Júl - August 2012

Cena 0,40 €

SLÁVNOSTI EPARCHIÁLNYCH PATRÓNOV V MICHALOVCIACH

Pri príležitosti osláv Roku sv. Rastislava, kniežata Veľkomoravského, ktorý bol vyhlásený Posvätnou Synodou Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku ako príprava na budúročné cyrilometodské jubileum a pri príležitosti slávnosti štyroch svätých ochrancov michalovsko - košickej eparchie (sv. Rastislav, sv. Alexij Tóth, sv. Helena zo Sinope a sv. Pachómios Nový), sa v michalovskej katedrále sv. Cyrila a Metoda uskutočnila v stredu, 4. 7. 2012, o 17:30 hod. archijerejská večerňa s lítiou, ktorej predsedal vладыka Juraj, arcibiskup michalovsko - košický, a pri ktorej sa modlil aj vладыka Paisij, biskup gorlický z Poľska.

Zúčastnení na večerných bohoslužbách boli duchovní z michalovského arcidekanátu a dvaja kňazi z Poľska, ktorí sprevádzali vладыku Paisija. Počas východu duchovenstva na lítiu boli prenesené sväté ostatky patrónov eparchie z oltárnej časti do stredu chrámu, kde boli umiestnené pred ikonu našich svätých ochrancov. Po posvätení chleba, pšenice, vína a oleja nasledovala krátka kázeň vладыku Pajsija o význame sv. kniežata Rastislava pre pravoslávnych na Slovensku a na juhu Poľska. Za zmienku iste stojí aj to, že na výzvu vладыku Juraja veriaci na mieste vyzbierali sumu 245 €, ktorá bola odovzdaná ako malý príspevok jednému z duchovných, ktorí sprevádzali vладыku Pajsija, o. Andrzejovi, ktorý so svojimi veriacimi začína budovať v dedine Bielanka chrám, ako náhradu za starý, ktorý im zhabali uniati. Večerňa bola zakončená myrovaním a uctením si ikony a sv. ostatkov eparchiálnych patrónov.

V deň štátneho sviatku sv. Cyrila a Metoda (5. 7.), ktorý je pre našu eparchiu dňom pamiatky našich eparchiálnych ochrancov, sa v katedrálnom chráme v Michalovciach konala slávnostná archijerejská svätá liturgia.

Liturgický sprievod archijerejov a duchovných tradične začal na arcibiskupskom úrade, odkiaľ procesia išla do chrámu, kde predstavený katedrály, o. prot. Ján Šafin, privítal archijerejov a požiadal o ich požehnanie. Bohoslužieb sa zúčastnili takmer všetci kňazi michalovsko

- košickej eparchie na čele s mitr. prot. Ladislavom Bilým, kancelárom našej cirkvi na Slovensku. Svätej liturgii predsedal vzácny hosť, vladyka Pajsij. Svojou prítomnosťou nás potešil aj pán primátor mesta Michalovce, pán Viliam Záhorčák so svojim sprievodom, ktorí boli účastní na liturgii. Vladyka Juraj vo svojej kázni v krátkosti pripomenul životy našich eparchiálnych patrónov, najmä sv. Rastislava. Vyzdvihol ho ako múdreho politika, ktorý túžil budovať svoju ríšu na kresťanských základoch a hodnotách. A práve na tie by sme nemali zabúdať na Slovensku ani dnes, zdôraznil vladyka Juraj.

Aj napriek ďalšiemu tropickému dňu sme sa v michalovskom katedrálom chráme, kde bola len niekoľko dní pred tým ukončená ďalšia etapa freskovej výzdoby, zišli v hojnom počte. Veriaci pricestovali nehladiac na vysoké teploty z rôznych kútov našej eparchie. Mnohí z nich pristúpili aj k Eucharistii. Liturgia sa blížila ku svojmu koncu a nasledoval obchod okolo chrámu s ikonou a sv. ostatkami našich patrónov, spojený s čítaním Evanjelia a prosbami za živých i zosnulých biskupov, duchovných a veriacich našej eparchie

a za obyvateľov mesta. Liturgia sa zakončila v chráme, kde sa za pozvanie na slávnosti poďakoval vladyka Pajsij a daroval vladykovi Jurajovi kópiu suprašskej ikony Presvätej Bohorodičky z Poľska, ktorá bude z rozhodnutia nášho vladyku spočívať na prestole katedrálneho chrámu. Pred samotným ukončením liturgie vladyka Juraj pozdravil vzácných hostí a poďakoval všetkým, ktorí sa zúčastnili príprav sviatku. Nasledovalo myrovanie, pri ktorom sa veriacim rozdávala ikona sv. Rastislava na pamiatku z eparchiálnych osláv. Zbor michalovskej katedrály, ktorý bravúrne zaisťoval hudobnú časť sv. liturgie, nakoniec zaspieval mnoholitstvijsie pre všetkých zúčastnených.

*bohoslovec Viliam Fencík
(redakčne upravené)*

K pánovi odišiel stavec Polykarp z Makri

V piatok, 15. júna 2012, vo veku 83 rokov, odovzdal svoju dušu Stvoriteľovi stavec Polykarp (Mantzaroglou), duchovník ženského monastiera Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Makri pri Alexandropolise v Grécku, dlhoročný priateľ ctihodného starca Pajsija Svätohorca. So starcom Polykarpom sa niekoľkokrát stretli aj duchovní a mládež našej eparchie počas letných táborov v Makri.

Otec archimandrita Polykarp bol známym a vyhľadávaným spovedníkom mnohých biskupov, duchovných a mníchov; s jeho duchovnou víziou a múdrosťou je spätý nový rozvoj pravoslávneho mníšstva v Sýrii, Libanone a Rumunsku. Telesné pozostatky otca

Polykarpa boli uložené do hrobu v očakávaní druhého príchodu nášho Pána v monastieri v Makri v sobotu, 16. júna 2012, za hojnej účasti gréckych a zahraničných archijerejev, duchovenstva, mníšstva a veriaceho ľudu.

Vladyka Juraj, arcibiskup michalovsko - košický, vykonal v nedeľu, 17. júna, v michalovskej katedrále panychidu za pokoj duše zosnulého Božieho služobníka starca Polykarpa a odoslal alexandropolskému metropolitovi Anthimovi a predstavenej monastiera v Makri, igumenke Makrine, kondolenčné listy. Starcovi Polykarpovi jeromonachovi vičnaja pamjať!

Ústredie

časť druhá: ANTIKONCEPCIA, EUTANÁZIA, ZOMIERANIE

(Biskupská katechéza k Roku rodiny)

Ľudská spoločnosť tak, ako ju Boh ustanovil, nie je náhodným nahromadením jednotlivcov, ale spoločenstvom osôb, ktoré nie sú objektmi k používaniu, ale bratmi a sestrami povolánymi k láske. Táto dynamika vzťahu sa rodí a uskutočňuje predovšetkým v rodine, ktorú Stvoriteľ založil na manželstve muža a ženy, ktoré je zo svojej podstaty otvorené životu. Práve rodina, formovaná ako súčasť Bohoľudského organizmu Cirkvi, je miestom, kde sa človek učí milovať a byť milovaný, a kde sa vo vzťahu k druhým učí prekonávať svoju obmedzenosť a sebeckosť, a tak vytvárať spoločenstvo dôvery a lásky v jednote duše a tela.

Jedným z vrcholných prejavov takeého spoločenstva medzi manželmi je intímny život, ktorého plodom môže byť, ak Boh požehná, počatie nového života. V jednej z predchádzajúcich katechéz sme sa hlbšie zaoberali tým, že plodenie detí je jedným z dôsledkov, ale nikdy nie jediným cieľom, intímneho nažívania manželov; preto je aj bezdetné kresťanské manželstvo v očiach Cirkvi plnohodnotné. Je len prirodzené, že človek, ktorého Stvoriteľ obdaroval slobodnou vôľou, zodpovednosťou a rozumom, túži spolupracovať s Bohom, bez požehnaní ktorého nový život nemôže vzniknúť, na určení vhodnej chvíle, kedy sú obidvaja manželia pripravení privítať veľký a nádherný Boží dar – nového človečička. Pravoslávna cirkev nevníma intimitu manželov ako nutné zlo, ako akýsi „dovolený hriech“, a preto nebráni manželskému páru spolurozhodovať o prípadnom počatí nového života aj užitím vhodnej antikoncepcie. Christova Cirkev však zároveň zdôrazňuje hodnotu a posvätnú nedotknuteľnosť ľudského života, a preto by sme nemali zabúdať na skutočnosť, že niektoré druhy dnes veľmi rozšírených antikoncepcných metód, či už chemických alebo mechanických, zabraňujú uhniedzdeniu už oplodneného vajíčka v maternici; nejedná sa už vlastne o antikoncepciu, ale o potrat – o strašný hriech vraždy v ranej fáze vývoja novej plnohodnotnej ľudskej bytosti. Niektoré druhy chemickej antikoncepcie zas môžu dlhodobo negatívne vplývať na zdravie. Veriaca žena by sa teda mala vždy dobre informovať u svojho odborného lekára, čo je podstatou antikoncepcie, ktorú sa chystá užiť.

Na druhej strane je potrebné si povedať, že súčasný sekularizovaný svet chybné vníma antikoncepciu ako prostriedok neustáleho nezodpovedného „užívania si“, ktoré však nie je ničím iným ako vzájomným používaním sa. Ak je pravoslávne kresťanské rodinné spoločenstvo zo svojej podstaty otvorené možnosti života, je prirodzené, že príde čas, kedy by mala manželská intimita prerásť, ak Boh dá, do počatia dieťaťa. Nie je možné sa donekonečna vyhýbať daru a zodpovednosti, ktoré dal Stvoriteľ ľuďom. Tu sa už otvára priestor pre komunikáciu manželov so svojim duchovným otcom – spovedníkom, ku ktorému majú obidvaja dôveru, ktorý oboch dobre pozná, a ktorý iste citlivo a s úctou v sile Ducha Svätého dokáže poradiť.

Ďalším problémom, o ktorom sa v súčasnosti veľa rozpráva, je eutanázia, čiže dobrovoľná samovražda ťažko chorého človeka pod dohľadom lekárov, ktorá sa často prezentuje ako akési „humánne“, „ľudské“ riešenie utrpenia človeka. Iste, nie je ozaj nič strašnejšie, ako sa bezmocne pozerať na trápenie sa a bolesť blízkej milovanej osoby, zvlášť malých detí. Súčasná medicína síce dokáže výrazne predĺžiť život ťažko chorému človeku, žiaľ Bohu často bez toho, aby ho dokázala uzdraviť. Ak opomenieme všetky možnosti zneužitia eutanázie ako neľudského prostriedku „zbavenia sa“ nepohodlných osôb, skutočnosťou zostáva aj to, že život je Božím darom,

ktorý nemáme právo ani sebe, ani druhému vziať. Hoci sa o tom ťažko hovorí a ešte ťažšie sa to prežíva, no takéto „odchádzanie“ blízkeho človeka môže paradoxne byť časom veľkej Božej milosti, priestorom pre aktiváciu kresťanskej rodiny ako spoločenstva lásky, ktoré v sile viery, nádeje a lásky modlitebne sprevádza, posilňuje a pripravuje zomierajúceho na stretnutie sa s Bohom. Je dobré nezabúdať aj na sviatosťnú posilu v duchovných pokladoch svätej spovede, Eucharistie a sviatosti pomazania chorých a žiť s nádejou, že Pán sa dokáže aj v ľudskej nemoci a slabosti osláviť a darovať aj ťažko chorému či zomierajúcejmu zdravie.

Iná situácia ohľadom umelého ukončenia života nastáva vo chvíli, kedy človek, najmä po nehode, upadol do stavu, kde kvôli nenávratne poškodenému mozgu nie je pri vedomí, kde už nie je šanca na precitnutie, a kde len prístroje udržiavajú jeho telesnú schránku pri živote. Nejedná sa tu však o život v pravom zmysle, ale skôr o umelé, neprirodzené udržiavanie biologických funkcií, v podstate bezdúchého tela človeka, ktorý už mal predstúpiť pred svojho Pána. V takomto prípade je dobré nájsť v sebe s Božou pomocou silu, obrátiť sa na svojho duchovného otca o požehnanie a s modlitbou a láskou, najlepšie opäť v spoločenstve najbližšej rodiny a kňaza, pristúpiť k odpojeniu prístrojov. Modliaca sa rodina a sviatosťné spoločenstvo Cirkvi by ostatne nemali chýbať po boku zomierajúceho pravoslávneho kresťana nikdy. Prečo rodinu, druhých ešte viacej traumatizovať? Možno práve preto, že ľudská bytosť sa vždy rodí do rodiny a následne sa krstom a sviatosťným životom stáva aj členom veľkej rodiny Božích detí, ktorá sa volá Cirkev, a v jednej i druhej sa s pomocou Boha a druhých ešte len učí byť človekom a skutočnou osobou; sprevádzaný rodinou, tou vlastnou aj tou cirkevnou, týmito dvoma spoločenstvami lásky, a nikdy nie sám, by mal aj odchádzať k Pánovi.

Presväta Bohorodička, ktorá si cez svoju Klokočovskú ikonu prejavila svoju materinskú starostlivosť o pravoslávnych veriácich nášho kraja, prihováraj sa spolu so svätými manželmi muromskými, kniežatami Petrom a Febróniou, za nás a naše rodiny u svojho Syna! Ty, ktorá si Matka Života, uč nás vážiť si život, či už na svet prichádza, alebo odchádza k svojmu Stvoriteľovi!
vладыка Juraj

Vzácná ikona v chráme v Sobranciach

Pravoslávna cirkevná obec v Sobranciach si v tomto roku, tak ako i ostatné farnosti v našej michalovsko – košickej eparchii, pripomína Rok rodiny. Celá spoločnosť prežíva krízu rodiny a pravoslávna Cirkev chce taktiež prispieť k riešeniu tejto veľmi vážnej problematiky.

Problém v spoločenstve Cirkvi rieši Pravoslávie aj v modlitebnom obracaní sa k svätým. Katedrálly chrám sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach má veľmi vzácnu relikviu – ikonu svätých Muromských kniežat, manželov Petra a Fevrónie, v ktorej sú uložené ostatky týchto svätcov. Táto ikona, po požehnaní miestneho arcibiskupa Juraja, putuje po našich farnostiach, aby sa k nej mohli pomodliť všetci veriaci za pokoj v našich rodinách.

Sv. Peter vstúpil na kniežací trón v r. 1203, niekoľko rokov pred tým bol vyliečený z ťažkej choroby dcérou včelára, Fevróniou. Oženil sa s ňou, no bol vyhnaný nahnevými bojarmi, pretože nechceli mať kniažnú prostého pôvodu. Onedlho Murom postihol Boží hnev a národ potreboval, aby sa knieža vrátil spolu so sv. Fevróniou.

Blažené knieža Peter a blažená kniažná Fevrónia sa vrátili do svojho mesta. A vládli v tom meste, idúc podľa prikázaní Hospodinových, bez poškvrny, prebývajúc v neustálych modlitbách a milosrdenstve ku všetkým ľuďom, ktorí boli pod ich vládou, ako deti milujúci otec a matka. K všetkým mali rovnakú lásku, nemilovali ani pýchu, ani spreneveru, ani nezhrmažďovali pomiňajúce sa bohatstvo, no bohatli Bohom. Oni boli svojmu mestu pravými pastiermi a nie nájomníkmi. Vo svojom meste vládli pravdou a krotkosťou a nie zúrivosťou. Prijímali pútnikov, nasycovali hladných, zaodievali nahých, núdznych zbavovali od trápení. Keď nadchádzalo ich zbožné zosnutie, vyprosili si u Boha, aby zosnuli v ten istý čas. A nechali i závet, nech budú obaja uložení v jednej rakve. Prikázali tak pre seba urobiť v jednom kameni dve rakvy, ktoré boli medzi sebou oddelené priečkou. Zosnuli v jeden deň a hodinu. Pred smrťou prijali mníšsky postrih s menami Dávid a Evfrosinija. Tým, ktorí aj dnes s vierou prichádzajú k ich svätým ostatkom, dostáva sa uzdravujúcej sily a milosti. Pamiatku týchto vzácných svätcov si pripomíname dňa 25. júna / 8. júla.

Nedeľa, 17. júna 2012, bola pre veriacich PCO Sobrance výnimočná. Do chrámu sv. Vladimíra v Sobranciach bola prinesená ikona svätcov sv. Petra a Fevrónie Muromských. V chráme sme počas sv. liturgie cítili ich prítomnosť, ktorým sme sa mali po jej ukončení možnosť pokloniť a poprosiť o požehnanie pre naše rodiny. Títo svätci sa modlia a prihovárajú svojimi modlitbami za pokoj a lásku v rodinách a vyprosujú nebeské požehnanie pre snúbencov vstupujúcich do manželského zväzku.

Juliana Seničová

*Ja som vzkriesenie a život.
Kto verí vo mňa, aj keby
zomrel, bude žiť.*

NEKROLÓG

Dňa 26. júna 2012, deň pred 90-tým výročím narodenia, nás nečakane opustila mamka, babka, prababka a veriaca pravoslávnej cirkevnej obce Zemplínska Široká, **sestra ANNA GAZDOČKOVÁ, rod. Kontulová.**

Iba minulý mesiac sme sa prostredníctvom nášho časopisu delili s radosťou a ďakovali za premnohé Božie milosti, ktorými ju Hospodin počas celého života požehnával. Dnes, už so slzou v oku a tichou spomienkou v srdci, na ňu spomíname, ale stále v nádeji a viere v slová Hospodina nášho Isusa Christa, Ktorému sestra Anna

pevne verila a celý svoj život verne slúžila - **Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keby zomrel, bude žiť.**

Sestra Anna, spolu so svojim manželom Michalom, svoj život popri výchove svojich detí a práci posvätili aj službe chrámu – dlhé roky sa starali o poriadok, zvonenie, cirkevný spev. K tejto láske k chrámu a Bohu, ktorou sami žili, viedli aj svoje deti, za čo im Hospodin žehnal počas pozemského života tešiť sa z ovocia, ktoré vstúpili svojím deťom, a ako veríme, za čo im dá odmenu aj vo Svojom Nebeskom kráľovstve.

Rozlúčka so zosnulou sa konala 28. júna 2012 na miestnom cintoríne v Zemplínskej Širokej. Pohrebné obrady viedol správca farnosti jerej Mgr. Marek Gubík a prot. Mgr. Marek Sedlický z Lastomíra. **Nech Hospodin Boh daruje zosnulej Svoj pokoj a zachová jej večnú pamiatku.**

V mene rodine, duchovného a veriacich PCO Zemplínska Široká, o. Dušan Tomko

Na počiatku bolo Slovo., a hoci prastaré, no zjavilo sa ako nové
a v srdciach svätých je stále novým...

LIST DIOGNETOVI

Nádherné apologetické starokresťanské dielo anonymného autora z 2. – 3. stor. (Mnohí považujú za autora sv. Justína Filozofa, alebo sv. Klementa Alexandrijského). Svojím obsahom je odpoveďou na otázky, ktoré položil pohan svojmu kresťanskému priateľovi, a nám zas príkladom spalujúcej kresťanskej horlivosti, vychádzajúcej z radostou presiaknutej viery v Zmŕtvychvstalého Hospodina a Boha nášho Isusa Christa. Skúsme sa do neho začítať a začerpnime z tejto studnice viery.

Z listu Diognetovi

I. 1. Veľmi šlachetný Diognet, vidím, že sa úprimne snažíš poznať vieru kresťanov. Veľmi dôkladne a podrobne sa vypytuješ, akému Bohu uverili, ako Ho uctievať, prečo je svet pre nich niečím cudzím, prečo pohrdajú smrťou, prečo nezachovávajú židovské obrady, prečo sú k sebe tak láskaví, prečo toto nové pokolenie a nový spôsob života prišiel až teraz a nie skôr...

II. 1. Zbav sa predsudkov, ktoré majú v moci tvoju myseľ, zriekni sa falošnej zvykovosti a začneš byť zárodkom nového človeka a poslucháčom nového učenia, ako si slúbil. Nielen očami, ale i rozumom sa snaž poznať, z čoho a akí sú tí, ktorých nazývate a pokladáte bohmi. 2. Nie je to kameň, podobný tomu, po ktorom šľapeme? Nie je to snád len lepší kov, než ten z ktorého sú úžitkové nádoby? Nie je ten boh zhnitým drevom? Nie je to striebro, ktoré musí človek strážiť, aby ho neukradli? Nie je to hrdzou prežraté železo, či len hlinená nádoba, možno lepšie opracovaná, než tá k dennej potrebe? 3. Či toto všetko nie je z pominajúcej hmoty? Nie sú bohovia vytvorení z roztaveného kovu, a nevytvoril ich kamenár, zlatník, či hrnčiar? Prv než dostala hmota umením majstrov podobu bohov, či nemuseli ju spracovať? 4. ... A naopak, či by dnes títo remeselníci nemohli z toho čomu sa klaniate urobiť úplne obyčajné nádoby? Nie je to všetko bez moci, bez ducha, bez citu, bez pohybu? Nezhnije to všetko a nepodľahne skaze? 5. To nazývate bohmi, toho ste otrokmi, tomu sa klaniate. A v skutočnosti, i vy sami sa tomu podobáte. 6. Kresťanov nenávidíte len preto, že také niečo nepovažujú za božstvo. 7. Koniec koncov, nepohrdáte aj tými svojimi bohmi? Nevysmievať sa im? Nekrivdíte im, keď kamenných a

hlinených bôžikov nechávate bez strážcu, zatiaľ čo strieborných a zlatých na noc zamykáte a cez deň k nim dávate stráž, aby ich niekto neukradol? 8. Akú česť myslíte im tým preukazujete? Keď to chápu, akurát ich trestáte. Keď to nevnímajú, prečo sa ich snažíte uctievať krvou a dymom? 9. Skúste či to niekto z vás vydrží? Ani jeden človek sa nenechá takto trestať – kameň to však vydrží., On to necíti. 10. O tom, prečo mi kresťania neslúžime takýmto bohom, by som mohol hovoriť veľmi dlho. Pokladám to však za zbytočné, aj keby to niekomu bolo málo.

V. 1. Kresťania sa nelíšia od ostatných ani pôvodom, ani jazykom, ani spôsobom života. 2. Nemajú vlastné mestá, nehovoria zvláštnym jazykom, nežijú odlišne. 3. Ich učenie nie je výsledkom ľudského rozumovania, ani nezastáva ľudskú náuku, ako je to u iných. 4. Bývajú a žijú tak, ako komu bolo súdené, v mestách helénskych i barbarských. V jedle a obliekaní sa prispôbujú miestnym zvykom. A čo sa týka života, dávajú až neuveriteľný príklad vzorného života. 5. Majú svoju vlasť, avšak žijú ako cudzinci. Cudzina im je vlasťou a vlasť cudzinou. 6. Ženia sa ako ostatní, rodia deti, avšak deti neodhadzujú (vysvetl. V starovekej Sparte napr. slabé a choré deti „odkladali“ v Taygejských vrchoch a tam ich nechávali napospas divej zveri). ... 9. Žijú na zemi, bývajú však v nebi. ... 11. Všetkých milujú a od všetkých sú prenasledovaní. 12. Nepoznajú ich, a predsa ich odsudzujú. Zabíjajú ich, a oni dostávajú život. 13. Žobru a predsa mnohých obohacujú. Všetkého sú pozbavovaní a predsa všetkým oplývajú. ... 15. Zlorečia im, a oni ich žehnajú ubližujú im, a oni to považujú za česť.

VII. 1. Ako som povedal, ich učenie, ktoré tak starostlivo chránia, nie je zo sveta, ani nepomíňa, ani im neboli zverené ľudské tajomstvá. 2. Sám Vládca a Stvoriteľ všetkého Boh, zoslal z nebies medzi ľudí pravdu a sväté nepochopiteľné / nepostižiteľné / slovo, a vložil ho do ich sŕdc. Neposlal ľuďom, ako by sa niekto nazdával, nejakého služobníka či anjela, knieža alebo niekoho z tých, ktorí riadia týmto svetom, ani nikoho z tých, ktorým je zverená starosť o nebeské veci. Poslal samého Tvorcu a Stvoriteľa všetkého, skrze ktorého stvoril nebesá, moriam vymedzil hranice. Jeho tajomstvo verne strážia všetky hviezdy, od Neho prijalo slnko moc strážiť chod dní, Jeho poslúcha mesiac, aby v noci svietil, na Jeho rozkaz sprevádzajú hviezdy mesiac na jeho ceste. On všetko riadi, a určuje hranice. Jemu je všetko podriadené: nebo i to čo je v nebi, zem i všetko na nej, more i to čo je v ňom, oheň, vzduch, hlbiny, i všetko to čo je vo výšinách i hĺbinách a všetko medzi nimi. Toho k nim poslal Boh. ... 4. Z dobrotivosti a lásky ako Kráľ poslal Syna Kráľa, poslal Ho ako Boha, poslal Ho k ľuďom ako človeka. Poslal Ho, lebo chcel zachrániť, presvedčiť, nie prinútiť násilím. Boh totiž násilie nepoužíva. Poslal Ho, pretože On pozýva, volá, a neprenasleduje. Poslal Ho, pretože On miluje, a nesúdi. 6. Príde však čas kedy Ho pošle ako sudcu. A kto sa vtedy schová pred Jeho príchodom? 7. Nevidíš, ako sú kresťania denne predkladaní na roztrhanie zveri, aby zapreli Hospodina, a nie sú premožení? 8. Nevidíš, že čím viac sú trestaní, tým viac ich pribúda? 9. To nie je z ľudskej moci, to je sila Božia. To je dôvod Jeho príchodu.

X. 1. Keby si zatúžil po takej viere, dospel by si k poznaniu Otca. 2. Boh totiž mal rád ľudí. Pre nich stvoril svet a podriadil im všetko na zemi. Dal

PRAMEN

im reč a rozum. Jedine im dovolil nazeráť k Nemu do neba, veď ich stvoril k svojej podobe. K nim poslal svojho jednorodného Syna., im prisľúbil nebeské kráľovstvo a dá ho tým, ktorí Ho milujú. 3. Až to spoznáš, nemyslíš, že ťa to naplní radosťou? Nebudeš milovať Toho, ktorý si teba zamiloval skôr než si bol? 4. Keď sa do Neho zamiluješ, budeš sa snažiť napodobniť Jeho lásku. Vôbec sa nebudeš diviť tomu, že človek môže napodobniť Boha. Môže – keď len chce. ... 7. Vtedy uvidíš ešte na zemi, že Boh v nebesiach riadi svet ako nejakú obec. Vtedy začneš hovoriť o Božích tajomstvách. Vtedy budeš milovať a obdivovať tých, ktorí sú trestaní za to, že nechcú zaprieť Boha.

XI. 1. Nehovorím o ničom cudzom, ani sa nesnažím presvedčať slepých. Ako učeník apoštolov som učiteľom pohanov. To čo mi bolo zverené, odovzdávam tým, ktorí chcú byť učeníkmi pravdy. 2. Kto totiž, kto bol správne poučení a stal sa priateľom Slova, sa nesnaží bezpečne naučiť tomu, čo jasne zjavilo Slovo učeníkom? Zjavilo im to Slovo, ktoré sa zjavilo, ktoré hovorilo pravdu, ktoré nepoznali neveriaci, ktoré však hovorilo k učeníkom. A tí boli uznaní hodnými poznať tajomstvo Otca. 3. Preto poslal Slovo, aby to zjavilo svetu. Ľuďmi bolo zneuctené, apoštoli Ho hlásali, pohanovia v Neho uverili. 4. Slovo bolo na počiatku – a hoci prastaré, zjavilo sa ako nové a v srdciach svätých je stále novým. 5. Slovo bolo vždy. Dnes ako Syn, skrze Neho je obohacovaná Cirkev a v svätých rozmnožovaná milosť. Táto milosť, skrytá múdrosť, zjavuje tajomstvá., raduje sa z verných., dáva sa tomu, kto ju hľadá, kto neporušuje prísahu a neopúšťa cestu otcov. 6. Dôsledkom toho

je, že vebíme úctu k zákonu, že zažívame milosť prorokov, že je utvrdzovaná viera Evanjelia, že sa chráni apoštolská tradícia a v plesaní sa rozlieva milosť Cirkvi. 7. Keby si nezarmucoval túto milosť, spoznal by si, o čom hovorí Slovo prostredníctvom tých, skrze nich, kedy chce, hovorí.

XII. 1. Keď to pozorne prečítate, poznáte, čo Boh dáva tým, ktorí Ho správne milujú. Stali sa rajom plným radosti, krásnym zeleným stromom plným rozličných plodov. 2. Tu bol zasadený strom poznania a strom života. Strom poznanie nehynie, hynie však neposlušnosť. 3. To čo bolo napísané, nie je nejasné. Boh uprostred raja zasadil strom poznania a strom života. Poznanie predstavuje život. Pretože prví ľudia nesprávne využili poznanie, hadovo klamstvo ich prezradilo. 4. Nie je život bez poznania, ani poznanie bez skutočného života. Obidva sú zasadené blízko vedľa seba. ... 6. Kto v bázni poznáva a hľadá život, ten seje v nádeji, že bude aj zať. 7. Poznanie nech ti je srdcom, životom zas pravé, úprimne prijaté slovo. 8. Keď budeš úrodným stromom, neustále budeš zberať to, čo budeš od Boha žiadať. Na to had nesiahá, toho sa ani jeho klamstvo nedotýka; Eva neprichádza o život, a ostáva pannou; 9. Zjavuje sa spása, apoštoli dostávajú múdrosť, prichádza pascha Hospodinova, zástupy sa zhromažďujú, a Slovo, ktoré učí svätých sa raduje. Skrze toto Slovo oslávený je Otec. Jemu sláva na veky. Amíň.

Pisma Ojców Apostolskich - Do Diogneta; Biblioteka Ojców Kościoła - preklad a úprava jerej Dušan N. Tomko

Fotogaléria duchovných akcií v našej eparchii

Prvá sv. spoveď v Nižnej Rybnici

Sv. tajina Pokánia v Michalovciach

Sv. tajina Pokánia v Sobranciach

DEŇ DETÍ V CHOŇKOVCIACH

Tak ako bolo zvykom po minulé roky, tak aj v tomto sme sa v prvý júnový piatok zišli v mládežníckom dome v cirkevnej obci Choňkovce, aby sme my, starší mládežníci, spolu s našimi otcami duchovnými, ich matuškami a s požehnaním nášho Vysokopreoslvieneho arcibiskupa Juraja, pripravili jeden z dní, na ktorý sa tak tešia naši najmladší a to Deň detí.

Stretnutie sa začalo postupným prichádzaním našich mládežníkov z rôznych cirkevných obcí našej michalovsko-košickej eparchie. Po príchode mládežníkov, ktorí svoju účasť nahlásili, nasledovalo oficiálne privítanie, modlitba a netradičná grilovačka za veľmi pekného a teplého večera. Netradičná z toho dôvodu, že sa grilovalo v piatok. Avšak, keďže tento piatok vyšiel v prvom týždni po veľkom sviatku Sošestvija Svjataho Ducha (Zoslanie Svätého Ducha na apoštolov), tak pripadla na tento týždeň „voľnica“ a my sme si všetci mohli pochutnať na úžasnom grilovanom mäsku, či klobáske. Za tieto dobrotky sa musíme poďakovať našim matuškám na čele s matuškou Janou. Tá mala za odmenu kvôli veľkej horúčave sporej s ohňom na grile solárium úplne zadarmo.

Tak ako hovoril apoštol Pavol „kto nepracuje nech nej“, tak isto sme to všetci dodržali aj tu a po veľmi chutnej a Bohom požehnannej večeri, sme sa pustili do prípravy na ďalší deň. Rovnako ako Pravoslávna Cirkev má svoj poriadok, tak aj my sme sa riadili podľa určitého poriadku, ktorý nám prideliť otcovia, aby nevznikal zbytočný chaos. Niektorí mládežníci pripravovali balíčky ako ceny pre súťažiacich a ďalší pripravovali dôležité veci pre jednotlivé disciplíny, ktorých bolo naozaj hojne. Pri práci sme sa znova presvedčili o tom, ako rýchlo beží čas, keď ste v kruhu úžasných ľudí, ktorí majú rovnaké záujmy a vy sa cítite dobre. Nasledovali večerné modlitby, po ktorých si už každý hľadal svoje miesto na spánok, pretože bol pred nami náročný deň. Menšie obavy nastali v noci, keď sa nebo zmenilo na „parket“, tancujúcich bleskov. No s vierou, že sa všemohúci Boh o všetko postará, sme spali bez akýchkoľvek starostí. Hospodin opäť raz preukázal svoju silu a my sme sa prebudili do krásneho, slnečného rána. Deň samozrejme nezačal inak ako modlitbou, ktorá bola poďakovaním za to, že nám Hospodin požehnal pekné počasie.

Nasledovali raňajky a pomaly sme sa všetci presunuli na pozemok neďaleko chrámu, kde sa tento Deň detí odohrával.

Po príchode detí a oficiálnom začiatku sa začali súťaže, ktoré trvali až do poobedňajších hodín. Bolo naozaj nádherné sledovať detský smiech a čistú, neskrývanú radosť, ktorá vychádza priamo zo srdca. Tí najšikovnejší boli odmenení krásnymi cenami. Smutný však neodchádzal nikto, pretože odmenení boli nakoniec všetci súťažiaci. Keďže pri športe človek tak rýchlo vyhladne, tak bol pripravený chutný obed a to pravý kotlíkový guláš. Ten nám pripravil náš tradičný „gulášový“ kuchár - ujo Mikulanič. Za to by sme sa mu chceli poďakovať a samozrejme aj za to, že si vždy nájde čas, keď ho potrebujeme, aby nám pripravil chutný obed, pretože nasýtiť toľko hladných krkov určite nie je také jednoduché. Slnečný deň a výborný obed, nám spestrila i naša susedka, ktorá nám upiekla voňavé jahodové koláče. Poďakovanie však patrí v prvom rade Hospodu Bohu za požehnanie vydareného dňa. Ďakujeme našim otcom duchovným a ich matuškám, ktorí tento prekrásny deň pripravovali a venovali tomu určite veľa času. Nakoniec patrí vďaka aj mládežníkom, ktorí sa taktiež podieľali na tomto dni, a hlavne deťom, ktoré prišli, pretože bez nich by tento deň nebol pravým Dňom detí. Tešíme sa už na ďalšie takéto, ale aj iné akcie. Christos posreďi nás!

Vladimír, Skupina sv. Vladimíra v Sobranciach

Chrámový sviatok Sv. Petra a Pavla v Dúbravke

V nedeľu, 1. 7. 2012, sa v PCO Dúbravka konala sv. liturgia pri príležitosti chrámového sviatku apoštolom rovným Petra a Pavla.

V tento deň nám Hospod' Boh doprial krásny tropický deň. Liturgia sa začala o 9:00 hod., ktorú viedol ako hosť o. Vitalij Krasij z PCO Falkušovce. Liturgie sa zúčastnili aj veriaci z okolitých cirkevných obcí. Spoločne všetci zaplnili celý chrám a prišli nás podporiť svojou modlitbou. Veriaci mohli vidieť aj ikonostas, z ktorého stavbou sa začalo pred nedávnom. Veríme, že s Božou pomocou bude čoskoro dokončený a znova sa stretneme ešte v hojnejšom počte pri jeho posviacke. Kázeň predniesol o. Vitalij, v ktorej vyzdvihol dôležitosť týchto dvoch apoštolov. Liturgia sa ukončila poďakovaním a následne myrovaním. Po myrovaní vyšli všetci veriaci von a nasledoval kresťanský chod s čítaním evanjelia, ako je to zvykom. Po obchode chrámu sa nezapadlo ani na poďakovanie za účasť na spoločných modlitbách o. Vitalijovi a všetkým veriacim, ktorí prišli v tento horúci deň podporiť svojich bratov a sestry z PCO Dúbravka. Všetkým zúčastneným na Mnohaja i blahaja lita!

Autor a foto: bohoslovec Viliam Fencik

„Veličajem Ťa strastoterpče Maxime i čtím svjatuju pamjať Tvoju“.

Pravoslávna cirkevná obec v Inovciach
a Rusínska obroda na Slovensku
v spolupráci s Obecným úradom v Inovciach
Vás srdečne pozývajú

**dňa 31. augusta a 1. septembra 2012
na V. ročník slávnosti
sv. Maxima Sandoviča – Gorlického
do chrámu sv. proroka Eliáša
a sv. Maxima Sandoviča v Inovciach**

Program slávnosti: 31. 08. 2012 – piatok

17:00 hod. Akafist k sv. Maximovi Sandovičovi
18:00 hod. Privítanie Jeho Vysokopreosvietenosti
vladyku Juraja
18:15 hod. Veľká večerňa

01. 09. 2012 – sobota

09:00 hod. Privítanie Jeho Vysokopreosvietenosti
vladyku Juraja v chráme sv. proroka
Eliáša a sv. muč. Maxima Sandoviča
09:30 hod. Sv. archijerejská liturgia
12:00 hod. Slávnostný obed
14:00 hod. „Povernutia sia do odkazu predkiv“ –
prehliadka rusínskych piesní a tancov
v areáli Obecného úradu v Inovciach.

V programe vystúpia - spevácka skupina Pajtaše, Lelija, spevácke trio Svitkových, sestry Uhľarove zo Žakoviec, súbor Poľana z Jarabiny, ZUŠ Sobrance, mládež zo skupiny sv. Anny, Simona Fedorková z Uble...

**Tešíme sa na spoločné modlitby a dobrú náladu
pri rusínskych piesňach a tancoch.**

Duchovný správca cirkevnej obce prot. Pavol
Novák, starosta obce Milan Poľak a veriaci obce

MULTIKULTÚRNYMI CESTIČKAMI

Žiaci SOŠ sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach v týchto dňoch ukončili projekt s názvom Multikultúrnymi cestičkami. Projekt vytvoril priestor pre žiakov, kde mali možnosť spoznať kultúru a náboženstvo iného etnika a národa, iných konfesíí.

Počas vyučovacích hodín vytvorili powerpointové prezentácie s témou sviatkov a obradov, zvykov a tradícií judaizmu, kresťanstva, hinduizmu, budhizmu a islamu. Zakúpila sa odborná literatúra a multimediálne pomôcky k predmetu Svetové náboženstvá a ekumenizmus.

Vianočné sviatky spríjemnili obyvateľom Domova dôchodcov v Michalovciach. Svojim kultúrnym programom načreli do studnice slovenského folklóru a tradícií. Na Deň žien participovali na etnickom podujatí Zväzu Rusov v Košiciach.

Celý projekt vyvrcholil exkurziami. Žiaci sa zúčastnili exkurzie do Osvienčimu. V prešovskej synagóge a chrámoch a ich okolia žiaci spoznali ich interiér a exteriér, mali možnosť byť priamo v kontakte so zodpovednou osobou a daným spoločenstvom. Zavítali aj do priestorov kňazského seminára PBF PU v Prešove, kde mali možnosť vidieť ikonopisecký rozpis chrámu.

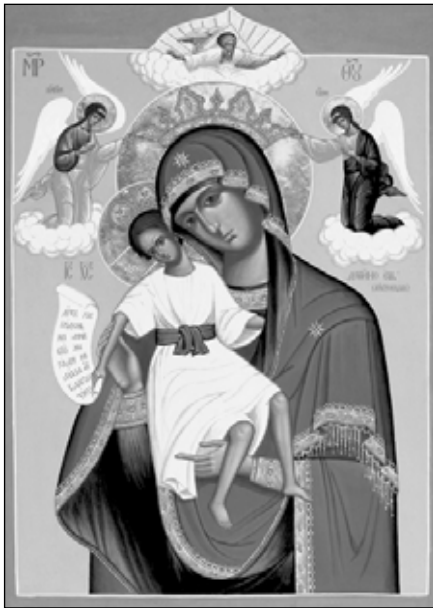
Spôsob výučby svetových náboženstiev a ekumenizmu, dejepisu a etickej výchovy v tomto šk. roku uvítali všetci žiaci a sú pripravení na nové možnosti sebarealizácie.

Tento projekt sa uskutočnil vďaka programu Školy pre budúcnosť Nadácie Orange.

NOVÁ PRESTOLNÁ IKONA V BLATNÝCH REMETÁČCH

Chrám sv. Cyrila a Metoda v Blatných Remetách je druhým najstarším pravoslávnyim chrámom Michalovsko - košickej eparchie. Prešiel zložitú, strastnú cestu, kým vôbec mohol byť otvorený - základný kameň bol posvätený v r. 1958., veriaci svojpomocne stavali tento chrám aj napriek nepriazni štátnej moci., oficiálny zákaz pokračovať v stavbe ho na dlhé roky nechal rozostavanou ruinou. S Božou pomocou veriaci chrám dokončili a bol posvätený vladykom Cyrilom (Mučičkom) v r. 1978.

Všetci poznáme dávnu liturgickú pieseň „Dostojno jest“. Skoro počas celého roka ju spievame pri sv. liturgii. Aká však bázeň preniká dušu, keď táto pieseň zaznie pred ikonou, ktorá je zviazaná so vznikom tejto piesne., pred ikonou, pred ktorou nás slová tejto piesne oslavujúcej Matku Božiu naučil sám archanjel Gabriel.

Ako hovorí tradícia, na sv. athoskej hore, neďaleko Karejského monastiera (založil ho v r. 335 cisár sv. Konštantín Veľký), žil istý stavec so svojim poslušníkom. Len málokedy opúšťali svoju kéliu. Raz sa stalo, že stavec odišiel na vsenočné bdenie do hlavného chrámu a poslušník sa modlil doma, ako mu stavec prikázal. Keď nadišla noc a poslušník sa chystal k službe vsenočného bdenia, začul ako ktosi zaklopal na dvere. Otvoril a uvidel neznámeho mládenca, ktorého privítal a pozval do kélie. Spolu sa začali modliť. Keď prišla chvíľa piesňami osláviť Bohorodičku, postavili sa obaja pred jej ikonu a začali spievať starú pieseň sv. Kozmu – „Čestnijšuju cheruvim i slavnjšuju bez sraivenija serafim...“. Vtedy neznámy hosť povedal: „U nás nie tak zveľubujeme Matku Božiu. Prv spievame: „Dostojno jest jako voistinu blažiti Ťa Bohorodicu, Prisbnoblaženuju i Preneporočuju i Mater Boha našeho“, a potom pridávame „Čestnijšuju cheruvim i slavnjšuju serafim...“. Vnímajúc spev nepočutej piesne, poslušník začal plakať a prosil hosta, aby mu napísal túto pieseň, aby mohol aj on takýmto spôsobom oslavovať Presväťú Bohorodičku. No v kélii

nemali ani ceruzku, ani papier. Vtedy tajomný hosť povedal: „Napíšem ti túto pieseň na pamiatku na tento kameň, nauč sa ju a tiež všetkých kresťanov nauč, aby takto oslavovali Presväťú Božiu Matku“. Vzal kameň do svojich rúk a ten sa začal topiť ako vosk a slová piesne sa doň hlboko vrývali. Keď napísal pieseň na kameň a dal ho poslušníkovi, predstavil sa ako archanjel Gabriel a stal sa neviditeľným. Poslušník potom do rána spieval túto Božskú pieseň pred ikonou Bohorodičky. Keď sa stavec vrátil z monastiera, rozpovedal mu poslušník všetko, čo sa stalo a ukázal mu kameň so slovami tejto novej tajomnej piesne. Stavec s tým oboznámil celé bratstvo na Svätej Hore a všetci jednými ústami a jedným srdcom oslavovali Boha a Božiu Matku. Od tých čias Cirkev spieva archanjelskú pieseň „Dostojno jest“ a ikona, pred ktorou archanjel Gabriel spieval túto pieseň, bola prenesená do monastierskeho chrámu, kde je dodnes uložená na hornom mieste oltára. Kamenná doska s piesňou, ktorú napísal archanjel, bola počas vládnutia Vasila a Konštantína Porfyrorodnych, za čias patriarchu sv. Nikolaja Chrizovercha (983-996), prevezená do Konštantínopola. Samotná kéliu, v ktorej sa udiala táto udalosť, je dodnes známa pod menom „Dostojno jest“. Kópia práve tejto ikony sa zaskvela aj nad prestolom v chráme sv. Cyrila a Metoda v Blatných Remetách.

V nedeľu, 8. júla 2012, sa stretli veriaci filiálnej obce Blatné Remety, veriaci z Nižnej Rybnice a iných miest pri sv. liturgii, pri ktorej sme posvätili novú prestolnú ikonu a zároveň oslávil patrónov chrámu sv. Cyrila a Metoda. Táto udalosť milo oživila stereotyp pravoslávneho spoločenstva, ktoré dnes patrí medzi najmenšie v našej eparchii, a dal by Hospodin, aby aj dodala elánu a nádeje do ďalších dní veriacim, ktorí sa v tomto spoločenstve snažia žiť svoju - pravoslávnu vieru.

Pred začiatkom sv. liturgie miestny duchovný, jerej Dušan N. Tomko, posvätil kópiu ikony „Dostojno jest“, ktorá od teraz bude zdobiť klasicistický oltár chrámu; v kázni potom priblížil históriu tejto ikony a vôbec potrebu prítomnosti Matky Božej na našej ceste k spásu; a nakoniec

samotná liturgická pieseň „Dostojno jest“ v tento deň pred jej ikonou zaznela inak ako druhý raz – plná tajomného závanu viery, nádeje a prosby za seba i za všetkých v našich srdciach.

Podakovanie za realizáciu a zaobstaranie ikony patrí bohuznámemu sponzorovi, ktorého nech Hospodin požehná Svojimi hojnými milosťami na Mnohaja i blahaja lita.
jerej Dušan N. Tomko

Slávnosti sv. apoštola Pavla v gréckej Verii

V dňoch 26. – 30. 6. 2012 sa z poverenia Blaženého metropolitu Kryštofa michalovsko - košický arcibiskup kyr Juraj v gréckom meste Veria, známom ako Berea zo Skutkov apoštolov, zúčastnil osemnásteho ročníka osláv k počte sv. apoštola národov Pavla, zakladateľa miestnej cirkvi (viď Sk 17, 10 – 15).

Vyvrcholením osláv, nazývaných Pavlia, je okrem vedeckej konferencie analyzujúcej niektorý aspekt učenia svätého apoštola (témou tohtoročnej konferencie bola „Sloboda a zodpovednosť podľa sv. apoštola Pavla“), predovšetkým slávnostná archijerejská svätá liturgia v katedrálnom chráme sv. apoštolov Petra a Pavla vo Verii, ktorú okrem verijského metropolitu Panteleimona slúžia predstavitelia ďalších miestnych

pravoslávnych cirkví. Tohto roku sa liturgického slávenia zúčastnili biskupi patriarchátov v Konštantínopole, Alexandrii, Antiochii, Jeruzaleme, Srbsku a Bulharsku, ďalej hierarchovia gréckej, poľskej, albánskej a česko - slovenskej cirkvi spoločne s presbytermi reprezentujúcimi Moskovský patriarchát a Cyprusú pravoslávnu cirkev. V predvečer sviatku sv. apoštolov sa za účasti predstaviteľov miestnych cirkví konal liturgický sprievod s ikonou a ostatkami Apoštola

národov cez mesto k tzv. Oltáru sv. apoštola Pavla, kde bola slávnosť ukončená.

Nasledujúci deň vladyka Juraj, na pozvanie jedného zo svojich svätiteľov vladyku Pavla, metropolitu susednej kozanskej eparchie, odcestoval do mesta Kozani, v ktorom v tom čase pobýval na návšteve Jeho Svätosť konštantínopolský patriarcha Bartolomej, s ktorým sa vladyka Juraj v krátkosti stretol.

Ústredie

Vedenie Úradu eparchialnej rady Michalovsko – košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach a Pravoslávna cirkevná obec v Nižnej Rybnici si Vás dovoľujú pozvať

na celoeparchiálne duchovné slávnosti konané v česť Uspenija Presvjatyja Bohorodici v Nižnej Rybnici

pred kópiou divotvornej klokočovskej ikony Matky Božej spojené s prinesením sv. ostatkov svätých

prarodičov Joakima a Anny. Tieto slávnosti sa uskutočnia **v dňoch 18. – 19. augusta 2012**

za účasti duchovenstva a veriacich michalovsko - košickej eparchie.

CELOEPARCHIÁLNE SLÁVNOSTI V NIŽNEJ RYBNICI

Sobota 18. 08. 2012

17: 45 hod. Privítanie vладыky Juraja
18: 00 hod. Vsenočné bdenie
21: 00 hod. Beseda s vладыkom Jurajom
21: 30 hod. Jeleopomazanie – pomazanie chorých
23: 00 hod. Akafist k spravodlivým rodičom Presvätej Bohorodičky Joachimovi a Anne
00: 00 hod. Kánon a modlitby k sv. prijímaniu

Nedeľa 19. 08. 2012

01: 00 hod. Akafist k Zosnutiu Presvätej Bohorodičky
02: 00 hod. Molebny a panychídy
03: 00 hod. Mariánske piesne
04: 00 hod. Paraklis k Presvätej Bohorodici
05: 00 hod. Časy
06: 00 hod. Prvá sv. liturgia
08: 00 hod. Privítanie pútnikov
08: 30 hod. Privítanie vладыky Juraja
09: 00 hod. Slávnostná sv. archijerejská liturgia

JEHO VYSOKOPREOSVIETENOSŤ VLADYKA JURAJ, ARCIBISKUP MICHALOVSKO – KOŠICKÝ,

pozyva duchovných a veriacich Michalovsko-košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach

DŇA 29. SEPTEMBRA 2012

do Katedrálneho chrámu sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach pri príležitosti

5. VÝROČIA SVOJEJ CHIROTÓNIE NA MIESTNEHO ARCHIJEREJA.

Svätá archijerejská liturgia sa začne o 9.00 hod.

PRAMEŇ

PRAMEŇ - mesačník Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie. **Vydáva:** Eparchiálna rada Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach. **Šéfredaktor:** Bc. Dušan Tomko. **Členovia redakčnej rady:** prof. ThDr. Imrich Belejkanič, CSc., Mgr. Pavol Novák. **Grafická úprava:** SOŠ sv. Cyrila a Metoda Michalovce. **Tlač:** Tlačiareň svidnícka, s.r.o., čat. Nebiljaka 121/18, 08901 Svidník. Vychádza v náklade 500 kusov. Uzávierka príspevkov a fotografií je k 6. dňu v mesiaci. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Za názory a postoje autorov príspevkov redakcia nezodpovedá. **Adresa redakcie:** PRAMEŇ, Úrad eparchiálnej rady, Duklianska 16, 071 01 Michalovce, tel. č.056/64 24 156, fax 056/64 31 500, e-mail: redakciapramen@post.sk. Registrované Okresným úradom, oddelením regionálneho rozvoja, registračné číslo EV 3912/09. ISSN 1336 - 2747. **Informácie pre prispievateľov na cirkevnú tlač:** Eparchiálna rada - tlačový účet, VÚB - Michalovce, č. ú. 1680340651/0200. **Distribúcia:** mesačník rozširuje vydavateľ a každý pravoslávny farský úrad Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie.